

WYDZIAŁ MEDYCZNY

KARTA PRZEDMIOTU**Nazwa przedmiotu w języku polskim:** CHOROBY WEWNĘTRZNE - ANGIOLOGIA**Nazwa przedmiotu w języku angielskim:** INTERNAL MEDICINE - ANGIOLOGY**Kierunek studiów (jeśli dotyczy):** lekarski**Specjalność (jeśli dotyczy):** n/d**Poziom i forma studiów:** I / II stopień / jednolite studia magisterskie*, stacjonarna / niestacjonarna***Rodzaj przedmiotu:** obowiązkowy / wybieralny / ogólnouczelniany ***Kod przedmiotu:****Grupa kursów:** TAK / NIE*

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	15	15			
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	25	25			
Forma zaliczenia	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)	X				
Liczba punktów ECTS	1	1			
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)		1			
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli lub innych osób prowadzących zajęcia (BU)	0,5	0,7			

*niepotrzebne skreślić

Forma ćwiczeń - przy łóżku pacjenta 15h

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

1. Znajomość postaw anatomii, histologii, fizjologii i patofizjologii układu sercowo-naczyniowego.
2. Zaliczenie przedmiotu propedeutyka interny – umiejętność samodzielnego przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego.
3. Student posiada umiejętność krytycznego wyszukiwania informacji naukowych w czasopismach i podręcznikach.
4. Posiada umiejętność pracy w grupie i kompetencje społeczne niezbędne do nawiązania kontaktu z pacjentami.

CELE PRZEDMIOTU

- C1. Uzyskanie wiedzy dotyczącej czynników ryzyka, patomechanizmu oraz objawów chorób układu naczyniowego.
- C2. Umiejętność przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego u pacjenta z podejrzeniem choroby układu naczyniowego.
- C3. Umiejętność przeprowadzenia ukierunkowanego postępowania diagnostycznego z wykorzystaniem badań obrazowych i laboratoryjnych z uwzględnieniem diagnostyki różnicowej zaburzeń układu naczyniowego.
- C4. Znajomość podstawowych zasad terapii chorób układu naczyniowego opartych na obowiązujących wytycznych towarzystw naukowych.
- C5. Uzyskanie kompetencji społecznych umożliwiających nawiązanie z chorym kontaktu opartego na zaufaniu i kulturze osobistej.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z zakresu wiedzy absolwent zna i rozumie:

1. **E.W1** uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób;
2. **E.W7** przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań:
  - 1) chorób układu krążenia, w tym choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdzia, mięśnia serca, osierdzia, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego – pierwotnego i wtórnego, nadciśnienia płucnego,
  - 2) chorób układu oddechowego, w tym chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej, rozstrzenia oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego,
  - 3) chorób układu pokarmowego, w tym chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka idwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego,

- 4) chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder oraz guzów neuroendokrynych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego – hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii,
- 5) chorób nerek i dróg moczowych, w tym ostrych i przewlekłych niewydolności nerek, chorób kłębuszków nerkowych i śródmiąższowych nerek, torbieli nerek, kamicy nerkowej, zakażeń układu moczowego, nowotworów układu moczowego, w szczególności pęcherza moczowego i nerki,
- 6) chorób układu krwiotwórczego, w tym aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych, nowotworów mieloproliferacyjnych i mielodysplastyczno- -mieloproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, nowotworów zdojrzałych limfocytów B i T, skaz krwotocznych, trombofilii, stanów bezpośredniego zagrożenia życia w hematologii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów,
- 7) chorób reumatycznych, w tym chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej,
- 8) chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku;
- 9) zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych: stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy;
3. **E.W32** podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku ekspozycji zawodowej na czynniki niebezpieczne i szkodliwe;
4. **E.W37** przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach dziedzicznych;
5. **W.1.2** objawy i przebieg chorób
6. **W.1.3** sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego właściwe dla określonych stanów chorobowych

Z zakresu umiejętności absolwent potrafi:

1. **E.U1** przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;
2. **E.U3** przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;
3. **E.U6** przeprowadzać orientacyjne badanie słuchu i pola widzenia oraz badanie;
4. **E.U7** oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;
5. **E.U12** przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;
6. **E.U13** oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta;
7. **E.U14** rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia;
8. **E.U15** rozpoznawać stan po spożyciu alkoholu, narkotyków i innych używek;
9. **E.U16** planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;
10. **E.U29** wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne w tym:
  - 1) pomiar temperatury ciała (powierzchnowej oraz głębokiej), pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego,
  - 2) monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię,
  - 3) badanie spirometryczne, leczenie tlenem, wentylację wspomaganą i zastępczą, wprowadzenie rurki ustno-gardłowej,
  - 4) wstrzyknięcia dożylnie, domięśniowe i podskórne, kaniulację żył obwodowych, pobieranie obwodowej krwi żyłnej, pobieranie krwi na posiew, pobieranie krwi tętniczej, pobieranie arterializowanej krwi włóśniczkowej,
  - 5) pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry,
  - 6) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn,

- 7) zgłębnikowanie żołądka, płukanie żołądka, enemę,
- 8) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy wraz z interpretacją, kardiowersję elektryczną i defibrylację serca,
- 9) proste testy paskowe i pomiar stężenia glukozy we krwi;
11. **E.U30.** asystować przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów medycznych:
  - 1) przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych,
  - 2) drenażu jamy opłucnowej,
  - 3) nakłuciu worka osierdziowego,
  - 4) nakłuciu jamy otrzewnowej,
  - 5) nakłuciu lędźwiowym,
  - 6) biopsji cienkoigłowej,
  - 7) testach naskórkowych, próbach śródskórnych i skaryfikacyjnych oraz interpretować ich wyniki;
12. **E.U32** planować konsultacje specjalistyczne;
13. **E.U35** oceniać odleżyny i stosować odpowiednie opatrunki;
14. **E.U36** postępować w przypadku urazów (zakładać opatrunek lub unieruchomienie, zaopatrywać i zszywać ranę);
15. **E.U37** rozpoznać agonię pacjenta i stwierdzić jego zgon;
16. **E.U38** prowadzić dokumentację medyczną pacjenta.

Z zakresu kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1. **K.1.2** kierowania się dobrem pacjenta;
2. **K.1.3** przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;
3. **K.1.4** podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;
4. **K.1.7** korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
5. **K.1.8** formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;
6. **K.1.9** wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
7. **K.1.11** przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć – wykład		Liczba godzin
Wy1	Czynniki ryzyka, obraz kliniczny, diagnostyka oraz leczenie niedokrwienia kończyn dolnych (przewlekłego, krytycznego i ostrego).	2
Wy2	Zapalenia dużych i średnich naczyń. Zasady diagnozowania i leczenia chorób aorty.	2
Wy3	Zapalenia małych naczyń. Zwężenia tętnic szyjnych, kręgowych i nerkowych – diagnostyka i zasady leczenia.	2
Wy4	Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa. Profilaktyka żyłnej choroby zakrzepowo-zatorowej.	2
Wy5	Trombofilia wrodzona i nabyta (zespół antyfosfolipidowy). Choroby mikrokrążenia (objaw Raynauda, erytromelalgia, akrocyjanoza).	2
Wy6	Zespół stopy cukrzycowej. Przyczyny owrzodzeń kończyn dolnych. Zasady leczenia ran przewlekłych.	2
Wy7	Naczyniowe zespoły uciskowe. Obrzęk limfatyczny. Choroba Buergera. Wrodzone malformacje układu naczyniowego.	3

Suma godzin	15
-------------	-----------

Forma zajęć – ćwiczenia - zajęcia przy łóżku pacjenta (PŁP)		Liczba godzin
Ćw1	Czynniki ryzyka, epidemiologia, obraz kliniczny, badanie podmiotowe i przedmiotowe, diagnostyka różnicowa, badania dodatkowe i zasady leczenia 3 typów niedokrwienia kończyn dolnych – przewlekłego, krytycznego i ostrego.	2
Ćw2	Choroby aorty. Zapalenia dużych, średnich i małych naczyń.	2
Ćw3	Żyłna choroba zakrzepowo- zatorowa – zasady diagnostyki w praktyce klinicznej. Badanie USG dopplerowskie w chorobach układu żylnego.	
Ćw4	Owrzodzenia kończyn dolnych w przebiegu niedokrwienia, chorób żył i w zespole stopy cukrzycowej. Zasady postępowania miejscowego.	2
Ćw5	Zapalenia naczyń. Choroby mikrokrążenia. Diagnostyka różnicowa objawu Raynauda.	2
Ćw6.	Choroba Buergera. Naczyniowe zespoły uciskowe.	2
Ćw7	Zwężenie tętnic szyjnych (rola badania USG dopplerowskiego), kręgowych i nerkowych. Obrzęk limfatyczny. Wrodzone malformacje naczyniowe. Kolokwium zaliczeniowe	3
	Suma godzin	15

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykład z prezentacją multimedialną.

N2 Ćwiczenia w grupach na oddziale klinicznym.

N3 Ćwiczenia w grupach w pracowni ultrasonograficznej.

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F1	E.W1, E.W7, E.W32, E.W37 W.1.2, W.1.3	Odpowiedzi ustne, kartkówki, kolokwia
F2	E.U1, E.U3, E.U6, E.U7, E.U12, E.U13, E.U14, E.U15, E.U16, E.U29, E.U32, E.U35, E.U36, E.U37, E.U38, K.1.2 – K.1.4, K.1.7 – K.1.9, K.1.11	Odpowiedzi ustne
P – Kolokwium zaliczeniowe		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Interna Szczeklika 2022. Wydawnictwo Medycyna Praktyczna. Rozdziały I.O, I.P, I.R, I.S, I.T, VII.D.10, VII.K.1.1.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Aboyans V, Ricco JB, Bartelink MEL, et al. 2017 ESC Guidelines on the Diagnosis and Treatment of Peripheral Arterial Diseases [...]. Eur Heart J. 2018 Mar 1;39(9):763-816. doi: 10.1093/eurheartj/ehx095. PMID: 28886620.
2. Kearon C, Akl EA, Ornelas J, et al. Antithrombotic Therapy for VTE Disease: CHEST Guideline and Expert Panel Report. Chest. 2016 Feb;149(2):315-352. doi: 10.1016/j.chest.2015.11.026.
3. Małecki R, Kuształ M, Wiland P, Brzosko M. Zapalenia naczyń w praktyce klinicznej – interdyscyplinarnie. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2022.

OPIEKUN PRZEDMIOTU I OSOBY PROWADZĄCE

Opiekun przedmiotu: dr hab. n. med. Rafał Małecki E-mail: rmalecki@gazeta.pl

Osoby prowadzące:

dr hab. n. med. Rafał Małecki – specjalista chorób wewnętrznych, angiolog

lek. med. Marcin Pawlak – specjalista chorób wewnętrznych, angiolog

lek. med. Kamil Klimas – w trakcie specjalizacji z chorób wewnętrznych (planowany rok zakończenia: 2023).